

РЕШЕНИЕ

№ 130

гр. Кюстендил, 10.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – КЮСТЕНДИЛ, I СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и четвърти ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Ваня Др. Богоева

Членове: Евгения Хр. Стамова
Веселина Д. Джонева

при участието на секретаря Любка Евг. Николова
като разгледа докладваното от Ваня Др. Богоева Въззивно гражданско дело
№ 20221500500398 по описа за 2022 година

Производството е по реда на Глава Двадесета „Въззивно обжалване“, чл.258 и сл. от Гражданския процесуален кодекс /ГПК/.

Образувано е по постъпила въззивна жалба с вх. № 263289/15.06.2022 г. от главен юрисконсулт ***, в качеството ѝ на процесуален представител на Главна дирекция „Гранична полиция“ – МВР, с адрес за кореспонденция: гр. Кюстендил, ул. „***“ № 1, насочена против Решение № 260099 от 25.05.2022 г., постановено от РС – Кюстендил по гр.д. № 603/2020 г. по описа на същия съд.

С обжалвания първоинстанционен акт районният съд е осъдил Главна Дирекция "Гранична полиция" при МВР да заплати на А. Г. Х. сумите, както следва: 1541,67 лева, представляваща допълнително възнаграждение за положен нощен труд, приравнен на дневен, по време на дежурства, за исковия период от 01.01.2017 г. до 31.12.2019 г., от която за периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2017 г. в размер на 519,93 лева, за календарната 2018 г. в размер на 548,25 лева и за календарната 2019 г. в размер на 474.49 лева, ведно със законна лихва върху главницата от момента на подаване на исковата молба /20.03.2020 г./ до окончателното изплащане на задължението, както и обезщетение за забавено плащане върху горните суми по чл. 86, ал. 1 ЗЗД в общ размер на 238.20 лева, както и сумата от 637,92 лева, представляваща заплатеното адвокатско възнаграждение от ищеца. Осъдил е Главна Дирекция "Гранична полиция" при МВР да заплати по сметка на Районен съд Кюстендил сумата от 294.67 лева, от която съобразно уважената част от исковата претенция държавна

такса в размер на 111,67 лева, формирана като сбора на държавните такси по двата обективно съединени иска, а именно: 61,67 лева по иска за главницата и 50 лева по този за мораторната лихва, и 183 лева, представляваща платеното за сметка на бюджета на съда възнаграждение на вещо лице.

Въззивникът обжалва първоинстанционното решение с доводи за неговата неправилност поради допуснати нарушения на материалния закон и необоснованост. Твърди, че в обжалваното решение КнРС не бил обсъдил всички възражения и доводи, изложени в писмения отговор и писмените бележки по делото.

Подчертава, че спрямо статута на ищеца, който е държавен служител – полицейски орган в Гранична полиция към МВР, е приложима специалната правна уредба на ЗМВР и издадени въз основа на него подзаконовни нормативни актове, в частност Наредба № 81213-776/29.07.2016 г., респективно спорният въпрос дали на ищеца следва да се заплати извънреден труд чрез преизчисляване като положението от него ношен труд се умножи с коефициент, следвало да се разреши съобразно тези нормативни актове.

Излага съображения в подкрепа на твърдението си, че уредбата за полагането на ношен труд от работещите в МВР – ГДГП е изчерпателно регламентирана в ЗМВР, с оглед на което е недопустимо субсидиарното приложение на НСОПЗ.

Възразява като неправилен срещу извода на районния съд, че спрямо процесното правоотношение е приложима субсидиарно разпоредбата на чл. 9, ал. 1 от НСОПЗ, доколкото специалния подзаконов нормативен акт - Наредба № 81213-776 от 29.07.2016 г., не урежда хипотези на трансформиране на отработени нощни часове в дневни при сумарно изчисляване на работното време чрез умножаване на първите със съответен коефициент. Изтъква, че нормата на чл. 9, ал. 1 от НСОПЗ не е приложима за заплащане на възнаграждения на държавни служители по ЗМВР, като самата наредба в цялост се прилагала за уреждане на трудови правоотношения, каквото не е процесното. Подчертава, че предвидената в чл. 188, ал. 2 от ЗМВР специална закрила по КТ за държавните служители, полагащи труд от 22,00 до 6,00 часа, е за права, които не са свързани със заплащане на нощния труд.

Възразява срещу доводите на районния съд, който за да приеме, че НСОПЗ е приложима към казуса, се е позовал на наличието на празнота в правото. Акцентира, че в случая не е налице такава празнота в правната уредба, а е налице уредба в специален закон, с която не е признато право на държавните служители по ЗМВР да получат преизчисление на отработени нощни часове труд с умножаването им с коефициент по чл. 9 от НСОПЗ, каквото право същата наредба давала на работещите по трудови правоотношения, уредени в КТ. Твърди, че лишаването на държавните служители от правото на тази трансформация се компенсирало с други предвидени в ЗМВР права и привилегии. В подкрепа на становището си се позовава на Решение от 24.02.2022 г. на ЕС по дело С-262/20.

Подчертава, че дори да са приложими разпоредбите на чл. 9, ал. 2 вр. ал. 1 от НСОПЗ, в случая липсвали предпоставките за прилагането им към процесното правоотношение на

ищеца, тъй като нощната продължителност на неговото работно време не била по-малка от тази на дневното /в чл. 179, ал. 1 ЗМВР било предвидено нощните смени на служителите да са от 22 ч. до 6 ч., в чл. 187, ал. 1 и ал. 3 ЗМВР се определят дневно и нощно работно време с еднаква 8 часова продължителност/ и неговият труд не се отчитал въз основа на заработено по трудови норми, за да се определи размера на трудовото възнаграждение по чл. 247 и чл. 250 от КТ. За сравнение изтъква, че правната уредба по КТ допускала продължителност на нощния труд 7 часа, което и обусловило приемане на уредбата в НСОПЗ, за да бъде приравнен той като продължителност на дневния труд от 8 часа. Сочи съдебна практика, обективизирана в съдебни решения по сходни казуси, която не била взета предвид и коментирана от решаващия състав.

Приема за неправилни изводите на КнРС, че непълнотата в нормативната уредба била преодоляна с приемането на чл. 187, ал. 4 /ДВ бр. 60 от 07.07.2020 г. в сила от 11.07.2020 г./, която възпроизвеждала текста на чл. 9 ал. 2 от НСОПЗ за процесния исков период, като районният съд приел, че до влизане в сила на тази разпоредба, приложима е нормата на чл. 9 ал. 2 от НСОПЗ. Твърди, че от 10.07.2020 г. не е въведено преизчисляване на нощния труд към дневен с коефициент 1,143 и счита, че този извод противоречи на разпоредбите на чл. 179, ал. 1 ЗМВР, чл. 187, ал. 4 ЗМВР и чл. 21, ал. 3 от Наредба № 81213-776 от 29.07.2016 г.

Алтернативно и придържайки се към изложеното в депозирания писмен отговор на исковата молба и писмената защита, твърди, че исковата претенция търсена като допълнително възнаграждение за положен извънреден труд не следва да се възприема безусловно като извънреден труд.

Навежда аргументи за незаконосъобразност на постановеното решение, доколкото КнРС приел, че следва да се съобрази отработената норма за всеки отчетен период и едва след това да се преценява дали преобразуваните нощни часове формират извънреден труд или тези часове допълват неотработената норма, а при постановяване на решението съдът изцяло се позовал на направено в с.з. изменение на иска, при което преобразуваните нощни часове изцяло са възприети и претендирани като извънреден труд /допълнително устно уточнено от вещото лице в с.з./. Смята че съдът следвало да се позове на заключението по приетата и неоспорена ССЕ в първия ѝ вариант и да съобрази обстоятелството, че преобразувания нощен труд не се явява извънреден по смисъла на чл. 143, ал. 1 КТ, както и разпоредбата на чл. 50а, ал. 1 от ЗДСл, доколкото положените нощни часове не са извън установеното работно време на ищеца и не са положени по изрично разпореждане на работодателя. Подчертава, че ищецът работи на сменен режим, при сумарно отчитане на работното време, с преизчислени нощни часове като част от това работно време, като в случая следвало да бъдат взети предвид и определените му почивки за установения тримесечен период на отчитане на работното време.

Мотивира се в насока евентуална основателност на главната претенция в общ размер 1445.16 лева допълнително възнаграждение за положен нощен труд, приравнен на дневен по време на дежурства за исковия период и акцесорен иск за лихва за забава в размер на 235.27

лева, която сума била получена при съобразяване на установената продължителност на работното време на ищеца /негова работна часова норма/ с действително отработените от него часове през съответните 3-месечни отчетни периоди, сумирани с часовете получени след преобразуване на отработените нощни часове. Твърди, че когато ищецът е отработил напълно тримесечната си норма, тогава преобразуваните нощни часове щели да се отчетат като извънреден труд и се дължало допълнително възнаграждение равно на броя часове, надвишаващи нормата за периода, а в противния случай – при по-голяма норма за периода в сравнение с отработените от него часове, преобразуваните нощни часове допълвали неизпълнената норма, респективно не било налице извънреден труд. Счита, че решението е постановено в противоречие с други, цитирани от него, решения на същия съдебен състав.

Иска се отмяна изцяло на обжалваното решение и отхвърляне на предявените иски, както и изменение на решението в частта за присъдените разноски за адвокатски хонорар, като прекомерни, с оглед направеното своевременно възражение за прекомерност и съобразно правната и фактическа сложност на делото. Алтернативно се прави искане за изменение на решението и постановяване на друго, с което главният иск бъде уважен до размер от 1445.16 лева за извънреден труд, получен чрез приравняване на нощния труд към дневен съобразно отработените тримесечни норми на ищеца, и акцесорен иск в размер на 235.27 лева.

Претендира се присъждане на юрисконсултско възнаграждение на основание чл. 78, ал. 8 ГПК и разноски съобразно отхвърлената част от иска на основание чл. 78, ал. 3 ГПК. Алтернативно при неоснователност на въззивната жалба, се прави възражение за прекомерност на разноските за адвокатско възнаграждение на насрещната страна с оглед фактическата и правна сложност на делото.

В срока по чл. 263, ал.1 от ГПК е постъпил писмен отговор на въззивната жалба от насрещната страна А. Г. Х. чрез пълномощника му адв. А. Т., с който се оспорва изцяло депозираната въззивна жалба и изложените в нея твърдения като неоснователни и се излага становище, че първоинстанционното решение не страда от твърдените във въззивната жалба пороци, а е правилен и законосъобразен съдебен акт.

Иска се отхвърляне на въззивната жалба и потвърждаване на първоинстанционното решение. Претендират се разноските за въззивното производство.

С Определение № 260258/30.06.2022 г., постановено по гр.д. № 603/2020 г. по описа на КнРС, районният съд е отхвърлил молбите на ищеца и ответника в първоинстанционното производство, с които се иска изменение на постановеното по делото решение в частта, в която ГД „ГП“ към МВР е осъдена за заплати направените от А. Г. Х. съдебни разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 637, 92 лева.

Срещу така постановеното по реда на чл. 248 от ГПК определение в частта, в която е оставена без уважение молбата му с правно основание чл. 248 ГПК, е депозирана въззивна частна жалба вх. № 263706/04.07.2022 г. от А. Г. Х. с ЕГН ***** чрез пълномощника му адв. А. Т. със съдебен адрес гр. Кюстендил, ул. „***“ № 35, ет. 1.

Частният жалбоподател възразява като неправилни срещу изводите на районния съд, който приел, че са предявени само два осъдителни иска срещу ответната дирекция. Твърди, че с исковата молба са предявени 3 отделни иска, за всяка една от годините през които ищецът е полагал нощен труд за 2017 г., 2018 г. и 2019 г., който не му е заплатен, всеки от които с материален интерес до 1000 лева, респективно дължимото възнаграждение за адвоката следва да се определи съобразно разпоредбите на чл. 2, ал. 5 вр. чл. 7, ал. 2, т. 1 от Наредба № 1/09.07.2004 г. за всеки от тях по 300 лева. Допълва, че с исковата молба са предявени и съответно 3 иска за обезщетения за забава, за които възнаграждение следвало да се определи отделно. Изразява и становище за неоснователност на молбата с правно основание чл. 248 ГПК, депозирана от ГД „Гранична полиция“.

Прави се искане за отмяна на обжалваното определение и постановяване на определение, с което искането му по чл. 248 от ГПК бъде уважено, а ответната ГД „Гранична полиция“ бъде осъдена да заплати пълния размер на сторените от ищеца разноси или същият да бъде определен съразмерно с уважения размер на предявените искове.

В законоустановения срок е постъпил писмен отговор от насрещната страна ГД „Гранична полиция“ при МВР чрез процесуалния представител главен юрисконсулт ***, в който се излагат съображения за неоснователност на депозираната частна жалба. Акцентираще върху направеното от ответника в срок възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение и липсата на множество и специфични процесуални действия от страна на процесуалния представител на ищеца. Твърди се, че с и.м. са предявени обективно кумулативно съединени искове в защита на един интерес, с размер на всеки от тях ненадхвърлящ 1000 лева. Иска се оставяне на частната жалба без уважение.

Кюстендилският окръжен съд, след като разгледа жалбата, обсъди събраните доказателства, приема следното от фактическа и правна страна:

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата с изключение на случаите, когато следва да приложи императивна материалноправна норма, както и когато следи служебно за интереса на някоя от страните – т. 1 от ТР № 1/09.12.2013 г. по тълк. д. № 1/2013 г. на ОСГТК на ВКС.

В случая, обжалваното решение е издадено от надлежен съдебен състав на Кюстендилския районен съд, в рамките на предоставената му от закона правораздавателна власт и компетентност, поради което същото е валидно. Предвид изискванията на процесуалния закон за служебната проверка на постановеното решение в обжалваната му част, съдът счита, че не се установяват нарушения на съдопроизводствените правила във връзка със съществуване и упражняване правото на иск, поради което първоинстанционното съдебно решение е допустимо. Същото е и правилно, като въззивният състав споделя изцяло мотивите на обжалваното решение по отношение на фактическата обстановка и съществото на спора, поради което на основание чл. 272 ГПК препраща към мотивите на КРС.

В случая във връзка с наведените в жалбата оплаквания съдът във въззивното решение дължи произнасяне по спорния въпрос – дали при отчитане и заплащане на положените часове нощен труд са приложими разпоредбите на Кодекса на труда /КТ/ и Наредба за структурата и организацията на работната заплата /НСОРЗ/ – в частност разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от посочената наредба, или следва да се прилагат разпоредбите на специалния ЗМВР и на издадените въз основа на него подзаконови нормативни актове, както и дали е налице извънреден труд при преобразуване на нощните часове в дневни по реда на чл. 9, ал. 2 НСОРЗ.

Основното възражение в жалбата на въззивника /ответник пред КРС/ е, че по отношение на служителите на МВР следва да се прилагат наредбите, издадени от Министъра на вътрешните работи, на основание законовата делегация на чл. 187, ал. 9 от ЗМВР, които уреждат реда за организация и разпределяне на работното време, за неговото отчитане и компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурствата, времето за отдых и почивки, а не НСОРЗ, тъй като се касае за специална уредба.

Съгласно разпоредбата на чл. 176 ЗМВР, брутното месечно трудово възнаграждение на държавните служители на МВР се състои от основно месечно възнаграждение и допълнителни възнаграждения. В чл. 179, ал. 1 ЗМВР е предвидено, че на държавните служители се изплаща допълнително възнаграждение за полагане на труд през нощта от 22.00 ч. до 6.00 ч., а в чл. 187, ал. 5, т. 2 и ал. 6 ЗМВР /приложима редакция на закона – Изм. и доп. – ДВ, бр. 81 от 2016 г. / – че работата извън редовното работно време до 280 часа годишно се компенсира с възнаграждение за извънреден труд за отработени до 70 часа на тримесечен период – за служителите, работещи на смени, като извънредният труд се заплаща с 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение. Нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 30 часа седмично при 5-дневна работна седмица – чл. 187, ал. 1 ЗМВР /приложима редакция на закона – Изм. и доп. – ДВ, бр. 81 от 2016 г. /. Работното време на държавните служители се изчислява в работни дни – подневно, а за работещите на 8, 12 или 24-часови смени – сумирано за тримесечен период – чл. 187, ал. 3, изр. 1 ЗМВР. При работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22.00 ч. и 6.00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период – чл. 187, ал. 3, изр. 3 ЗМВР.

Според чл. 187, ал. 9 ЗМВР, редът за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдых и почивките за държавните служители се определят с наредба на министъра на вътрешните работи. През процесния период е действала Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 г. за реда за организация и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в Министерство на вътрешните работи, издадена от министъра на вътрешните работи, обн., ДВ, бр. 60 от 02.08.2016 г., в сила от 02.08.2016 г., отм., бр. 3 от 10.01.2020 г., в сила от 10.01.2020 г., Решение № 16766 на ВАС на РБ – бр. 4 от 14.01.2020 г.

В чл. 3, ал. 3 от Наредбата е предвидено, че за държавните служители от МВР е възможно полагането на труд и през нощта между 22.00 ч. и 06.00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период, а в чл. 31 – че отработеното

време между 22.00 ч. и 06.00 ч. се отчита с протокол, като са посочени лицата, които го изготвят, сроковете за това и начинът на отчитане на броя отработени часове.

В посочения подзаконов нормативен акт липсва правило за трансформиране на нощния труд в дневен /за разлика от чл. 31, ал. 1 от Наредба № 81213407 от 11.08.2014 г., отм. с Наредба № 81213-592 от 25.05.2015 г., съгласно който при сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22.00 ч. и 06.00 ч. за отчетния период се умножава по 0.143, като полученото число се сумира с общия брой отработени часове за отчетния период/. Същевременно съгласно нормата на чл. 188, ал. 2 ЗМВР, държавните служители, полагащи труд за времето между 22.00 ч. и 06.00 ч., се ползват със специална закрила по КТ.

Съгласно принципните разяснения, дадени в т. 23 на ТР № 6/06.11.2013 г. на ОСГТК на ВКС, в МВР има служители, назначени по трудови договори и такива по служебно правоотношение, като тези от втората група са държавни служители по смисъла на ЗДСл и общият закон намира субсидиарно приложение по отношение на тях. Обратното би поставило в неравноправно положение държавните служители в МВР по отношение на другите държавни служители, а също и спрямо работниците и служителите, работещи по трудови правоотношения. Макар в действащия ЗМВР да няма законова делегация, препращаща към общия ЗДСл /подобно на § 1а - нов – ДВ, бр. 69/2008 г., отм. ДВ, бр. 88/2010 г. от ДР на отменения ЗМВР/, доколкото няма изрично уредено нещо друго, ЗДСл намира субсидиарно приложение. Съобразно разпоредбата на чл. 67, ал. 3 от ЗДСл, минималните и максималните размери на основните заплати по нива и степени за държавните служители, размерите на допълнителните възнаграждения по ал. 7, т. 1 – 5, както и редът за получаването им се определят с наредба на Министерския съвет и не могат да бъдат по-ниски от определените в трудовото законодателство. В цитираните наредби на министъра на вътрешните работи безспорно липсва правило, съобразно което отработените часове нощен труд се преобразуват в дневни, при сумирано изчисляване на работното време. Тъй като размерите на допълнителните възнаграждения не могат да бъдат по-ниски от определените в трудовото законодателство и при липса на изрична уредба в наредбите, издадени от Министъра на вътрешните работи, то следва да намери приложение Наредба за структурата и организацията на работната заплата. Съгласно разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от НСОПЗ, при сумарно изчисляване на работното време нощните часове се преобразуват в дневни с коефициент, равен на съотношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място, т. е. приложимият коефициент е 1,143.

Липсата на изрична норма не следва да се тълкува като законово въведена забрана за преизчисляване на положените от служителите в МВР часове нощен труд в дневен /каквато изрична забрана би била и противоконституционна/, а представлява празнота в уредбата на реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи.

Да се приеме, че НСОПЗ не може да бъде приложена субсидиарно би означавало да се допуснат различни системи на отчитане на нощния труд от служителите в МВР и от работниците по трудово правоотношение, въпреки че те изразходват психическа и физическа енергия и извършват полезна трудова дейност в една и съща част от денонощието /работно време/ и при едни и същи вредни за здравето последици, което би довело до нарушаване на принципа за равностойно третиране, закрепен в чл. 6 от Конституцията на Република България и чл. 14 ЕКЗПЧОС /виж и Решение № 311 от 08.01.2019 г. на ВКС по гр. дело № 1144/2018 г., IV г. о., ГК/.

Не може да се приеме становището на въззивника, че през процесния период приложимия коефициент е 1. Приложението на този коефициент би поставило държавния

служител в системата на МВР в неравностойно положение спрямо работниците по трудово правоотношение и другите държавни служители, чийто правоотношения се регламентират от КТ и ЗДСл.

Възражението, че чл. 9 от НСОПЗ не може да се приложи, защото продължителност на нощното работно време на ищеца не е 7 часа, а е 8, е неоснователно. Следва да се отбележи, че нормата на чл. 9 от Наредбата урежда различни хипотези. Докато разпоредбите на ал. 1 и ал. 3 от нея визират условия за "увеличаване" на трудово възнаграждение с определен коефициент, разпоредбата на ал. 2 се отнася единствено до изчисляване на положения труд като стойност в часове при сумирано изчисляване на работно време. Това правило е общо, а не специално, поради което не може да се сподели тълкуването, че то е приложимо единствено при трудово възнаграждение, заработено по трудови норми и при продължителност на нощното време, по-малка от продължителността на дневното.

На основание чл. 6, ал. 2 от КРБ и основното начало за недопустимост на ограничения на правата или привилегии, основани на лично и обществено положение и гарантираното и защитено право на труд, както и провъзгласява вътрешното ни законодателство, така и в пряко приложими международни актове, принцип на осигуряване равенство на хората при упражняването на предоставените им от законите права и равни възможности за участие в обществения и социалния живот, решаващият състав приема, че няма основание по въпроса за дължимостта на допълнителното възнаграждение за положен извънреден труд държавните служители, заети в системата на МВР да се поставят в по-неравностойно положение спрямо работниците и служителите, наети по неслужебни, трудови правоотношения. Правото на работниците и служителите на заплащане, съответстващо на положения труд е основен принцип, провъзгласяван в чл. 48, ал. 5 от Конституцията на Република България.

Приложението на правилото на чл. 9, ал. 2 НСОПЗ не се изключва от обстоятелството, че ответникът е изпълнил задължението си да заплати на ищеца допълнително възнаграждение за нощен труд в размер на 0.25 лева за всеки отработен час през нощта. Това е така, защото посочената в чл. 9 от НСОПЗ методология е само с оглед установения по законодателен път начин за отчитане на нормата фактически положен труд. Тези разпоредби се прилагат едновременно с правилата за заплащане на нощния труд, т. е. при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се преобразуват в дневни с коефициент 1,143 и за същите тези нощни часове се заплаща и допълнително трудово възнаграждение за нощен труд, а в случай че се полага труд над нормата – се дължи заплащане на извънреден труд. Поради което и не може да се приеме, че с предвиждането на допълнително възнаграждение за нощен труд работодателят е запълнил празнотата в специалните норми.

За пълнота на изложението следва да се посочи, че празнотата в правото е отстранена с изменение на чл. 187, ал. 4 ЗМВР, обн. ДВ, бр. 60 от 07.07.2020 г., където изрично е прието, че: при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се преобразуват в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното работно време към нормалната продължителност на работното време през нощта по ал. 1. Гореизложените изводи са в съответствие с Решение от 24.02.2022 г. на Съда на Европейския съюз, по преюдициално запитване по дело C-262/2020 г. С цитираното решение на СЕС е прието, че в светлината на членове 20 и 31 от Хартата на основните права на ЕС, Директива 2003/88 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска някои работници от публичния сектор, и в частност държавните служители в МВР, включително полицаите и пожарникарите, за които нормалната продължителност на нощния труд може да достига осем часа, да нямат право да ползват по-благоприятния общ правен режим, приложим за работниците от частния сектор, при който нормалната продължителност на нощния труд е определена на седем часа. Според § 69 от решението националното право видимо изключва държавните служители в МВР като полицаите и пожарникарите от обхвата на общия правен

режим, който предвижда ограничение от седем часа на нормалната продължителност на нощния труд, от една страна, а от друга, не предоставя на тези държавни служители възможността за преобразуване на нощния труд в дневен. Съгласно тълкуването на СЕС чл. 20 и 31 от Хартата на основните права на ЕС допускат определената в законодателството на държавата членка нормална продължителност на нощния труд от 7 часа за работниците от частния сектор да не се прилага за работниците от публичния сектор, вкл. за полицаите и пожарникарите, ако такава разлика в третирането се основава на обективен и разумен критерий, т. е. свързана с допустима от закона цел на посоченото законодателство и е съразмерна на тази цел – така е прието и в Решение от 29 октомври 2020 г., *Veselibas ministrija*, C-243/19, EU:C:2020:872, т. 37 и цитираната съдебна практика. В посочения съдебен акт са дадени разяснения, че ако не е основана на обективен и разумен критерий, всяка разлика в третирането, която разпоредбите на националното право в областта на нощния труд въвеждат по отношение на различните категории работници, намиращи се в сходно положение, би била несъвместима с правото на Съюза и би налагала в такъв случай националният съд да тълкува националното право във възможно най-голяма степен с оглед на текста и целта на съответната разпоредба на първичното право, като вземе предвид цялото вътрешно право и приложи признатите от последното тълкувателни методи, за да гарантира пълната ефективност на тази разпоредба и да достигне до разрешение, съответстващо на преследваната с нея цел.

Воден от горното при преценка на приложимите правни норми и целта на трудовото законодателство, въззивният съд намира, че през процесния период е липсвало специално правило, което да определи методология за трансформирането на отработените нощни часове в дневни при сумирано изчисляване на работното време по отношение на държавните служители в МВР. Това означава, че националното ни право изключва служителите на МВР от обхвата на общия правен режим, като едновременно с това не предоставя на тези държавни служители възможност за преобразуване на нощния труд в дневен. Няма основание работещите по трудово правоотношение и по служебно правоотношение да се третират различно на основание на характера на правоотношението. Сходството на полагания труд в случая не предполага различно третиране. Не е установено по делото обективен и разумен критерий за разликата в третирането на полагащите нощен труд по трудово правоотношение и тези по служебно правоотношение. Разликата в допустимата продължителност на работните часове – нощен труд по служебно правоотношение /8 часа/ и по трудово правоотношение /7 часа/ не отразява допустима от закона цел, която да е годна да обоснове разлика в третирането. При недоказаност на обективен и разумен критерий за разликата в третирането прави същото несъвместимо с правото на ЕС и води до необходимост на националният съд да тълкува националното право във възможно най-голяма степен за постигане на разрешение, съответстващо в най-голяма степен на съответната разпоредба от първичното право. СЕС е приел, че във всички случаи в полза на такива работници трябва да има други мерки за защита под формата на продължителност на работното време, заплащане, обезщетения или сходни придобивки, които да позволят да се компенсира особената тежест на нощния труд. Именно предвид липсата на предвиден адекватен механизъм за компенсиране на служителите в МВР, който да не ги поставя в по – неблагоприятно положение от работниците и служителите, полагащи труд по общото трудово законодателство, както и отчитайки тежестта, обществената значимост и правата на служителите в МВР, настоящият състав намира, че прилагането на общите правила на трудовото законодателство осигурява в пълнота спазването на принципните положения, установени от европейското законодателство в рамките на процесната хипотеза.

Доводът на въззивника, че не е доказан положен извънреден труд, е неоснователен. Съгласно чл. 143, ал. 1 КТ, извънреден е трудът, който се полага по разпореждане или със знанието и без противопоставянето на работодателя или на съответния ръководител от

работника или служителя извън установеното за него работно време. Работодателят може да установява сумирано изчисляване на работното време – седмично, месечно или за друг календарен период, който не може да бъде повече от 6 месеца – чл. 142, ал. 2 КТ. Както вече бе посочено по-горе, работното време на държавните служители в МВР, работещи на 8, 12 или 24 часови смени, се изчислява сумирано за тримесечен период – чл. 187, ал. 3, изр. 1 ЗМВР. Сумираното изчисляване на работното време форма на отчитане на работното време, при която установената нормална продължителност на работното време се спазва средно за определен по-продължителен период от време, който в процесния случай е тримесечен.

При сумираното изчисляване продължителността на работния ден не е еднаква, поради което за работодателя не съществува задължение през всеки календарен период /седмица, месец/ да осигурява отработване на пълния размер на законоустановеното работно време, което за държавните служители е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица, съгласно чл. 187, ал. 1 ЗМВР. В този случай продължителността на работното време през отделните дни може да надвишава нормалната, но работата в повече се компенсира с почивка в границите на отчетния период. По този начин балансът на работното и свободното време се запазват средно за периода на отчитане.

Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 г. не предвижда трансформиране на нощните часове в дневни с коефициент 1.143 за изчисляване на отработените дни и за отчитането и заплащането на извънредния труд. Въпреки последното, с оглед изложените вече по-горе съображения за приложимост на установения в чл. 9, ал. 2 НСОПЗ коефициент за отчитане на положения от ищеца нощен труд и доколкото правилото за преизчисляване на нощните часове в дневни е в синхрон с правилата за заплащане на труда и зачитането на трудовия стаж, настоящият съдебен състав приема, че в конкретния случай и за процесния период нощните часове, преизчислени в дневни с коефициент 1.143 представляват положен извънреден труд от страна на ищеца.

Във връзка с размера, видно е от заключението на вещото лице по допусната и изслушана в първоинстанционното производство съдебно-счетоводна експертиза, която при преценката и по реда на чл. 202 от ГПК подлежи на кредитиране. Не е оспорена от въззивника в първоинстанционното производство, последният не е поискал назначаване на нова или допълнителна експертиза. В резултат на направеното преизчисление се получава изработен допълнителен извънреден труд. От заключението на вещото лице се установява, че положения нощен труд от ищеца за процесния период /от 01.01.2017 г. до 31.12.2019 г./ е 1520 ч., които са преизчислени с коефициент 1.143 и приравнени на дневно работно време.

Не е спорно, че за положения от ищеца нощен труд е начислено и платено възнаграждение през процесния период, но за тази част от нощния труд, която след трансформирането на нощните часове в дневни се явява извънреден труд, на същия се дължи възнаграждение на отделно основание. Разликата не е отчетена по протоколи за положен труд и стойността им не е начислена, съответно – не е изплатена на ищеца.

В заключението си вещото лице е установило, че за процесния период дължимото възнаграждение за положения от ищеца нощен труд след приравняване на нощния труд към дневен при съобразяване на коефициент 1,143 е в размер на общо 1541,67 лева, а обезщетението за забава в размер на законната лихва общо възлиза на 238,20 лева.

При съобразяване на обстоятелството, че задължението за заплащане на претендираното възнаграждение е възникнало като срочно /след изчитане на всяко тримесечие – виж чл. 33, ал. 1 от Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 г./, то правилно първоинстанционният съд е приел, че предявените искове са изцяло основателни, а също правилно е уважена като основателна и претенцията за обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на исковата молба до

окончателното ѝ изплащане.

Предвид горното, въззивният съд намери, че първоинстанционното решение следва да се потвърди като правилно и законосъобразно, а въззивната жалба - оставена без уважение като неоснователна. Не са налице основания за изменение на решението в частта за разноските.

По частната жалба_жалба вх. № 263706/04.07.2022 г.

Частната жалба, с оглед изискванията за редовност, е процесуално допустима – подадена от надлежна страна в преклузивния срок по чл. 275, ал. 1 ГПК срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, но същата е неоснователна.

За да постанови обжалвания съдебен акт, районният съд е приел, че са предявени два броя кумулативно съединени иски – един за реално изпълнение на трудово задължение /за възнаграждение за конкретен период/ и един за мораторно обезщетение за забава на паричното задължение, с които се търси защита на един и същ интерес, произтичащ от съществуващо правоотношение по предоставяне на труд, определил е възнаграждението за всеки от двата съобразно приложимата разпоредба на чл. 7, ал. 2 от Наредба № 1 за МРАВ, като съобразявайки основателност на възражението на ответника за прекомерност на претендираното от ищеца адвокатско възнаграждение, е приел, че присъденото с първоинстанционното решение възнаграждение е правилно и законосъобразно, респективно отхвърлил е като неоснователна молбата на ищеца за изменение на решението в частта за присъдените разноски за адвокатско възнаграждение.

Настоящият въззивен състав счита, че обжалваният акт е постановен при правилно приложение на разпоредбата на чл. 7, ал. 2 от Наредба № 1/2004 г. за МРАВ, която следва да се тълкува във връзка с чл. 2, ал. 5 от същата, като при прилагането ѝ следва да се вземе предвид обективното съединяване на исовете /в случая на иск по чл. 178, ал. 1, т. 3, вр. чл. 187, ал. 5 от ЗМВР с иск по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД/, с оглед на което под „материален интерес“ по смисъла на чл. 7, ал. 2 от Наредба № 1/2004 г. за МРАВ се има предвид цената на всеки обективно съединен иск по отделно, като за всеки от така съединените иски по отделно се определя минимално възнаграждение, след което последните се събират при определяне на отговорността за разноски. При претендиране за заплащане на допълнително възнаграждение за положен извънреден труд за три календарни години – 2017г., 2018 г. и 2019 г., не става въпрос за обективно съединяване на три иска по чл. 178, ал. 1, т. 3 ЗМВР за заплащане на възнаграждението за всяка отделна година, тъй като основанието на иска е едно служебно правоотношение и се търси заплащане на допълнително, неизплатено възнаграждение, свързано с него, поради което цената на иска за реално изпълнение се формира от стойността на претендираното допълнително възнаграждение за трите години. В случая е налице обективно съединяване на иска по чл. 178, ал. 1, т. 3 ЗМВР с иска за заплащане на обезщетение за забава по чл. 86, ал. 1 ЗЗД върху главницата за период преди исковата молба.

В настоящия случай при два обективно съединени иска – иск по чл. 178, ал. 1, т. 3 ЗМВР за общо 1541,67 лева и иск по чл. 86, ал. 1 ЗЗД за 238,20 лева, минималното възнаграждение за първия се определя по чл. 7, ал. 2, т. 2 от наредбата в размер на 337,92 лв, а за втория – по чл. 7, ал. 2, т. 1 от наредбата и е в размер на 300 лева. С оглед на това, минималният размер на адвокатското възнаграждение за процесуално представителство по двата обективно съединени иска по делото е в размер общо на 637,92 лева. Законосъобразен

е извода на районния съд в първоинстанционното решение, с оглед направеното възражение на ответника, че на основание чл. 78, ал. 5 ГПК заплатеното от ищеца възнаграждение от 900 лева може да бъде редуцирано до минималния размер от 637,92 лева, съобразявайки броя и материалния интерес на предявените иски, действителната фактическа и правна сложност на делото и неговата продължителност, както и ангажираността на адвоката и извършената от него работа. Действително по делото са проведени общо три открити съдебни заседания, приета е съдебно счетоводна експертиза, допуснато е изменение на иска, въз основа на подадена молба, даден е ход по същество, респективно не са извършени множество процесуални действия, отличаващи се със специфика, обосноваващи присъждане на възнаграждение над минимално предвидения с наредбата. С оглед на изложеното правилно и законосъобразно районният съд е отхвърлил като неоснователна молбата на ищеца за изменение на решението в частта за присъдените разноски за адвокатско възнаграждение.

Съобразявайки изложеното, частната жалба ще бъде оставена без уважение, а обжалваното определение потвърдено като правилно.

По разноските

При този изход на спора и заявените искания за разноски, както и ангажираните доказателства за извършването им, приложима е нормата на чл. 78, ал. 3 ГПК, респективно. Въззивникът следва да заплати на въззиваемия сумата от 500 лева за въззивната инстанция, съгласно представен договор за правна защита и съдействие. Присъденото възнаграждение не е прекомерно, предвид обективното съединяване на иски, като същото е съобразено с размерите по Наредба №1/2004г. за МРАВ, предвид което възражението по см. на чл. 78, ал. 5 от ГПК, заявено с въззивната жалба, се възприема за неоснователно.

Воден от горното, Кюстендилският окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 260099 от 25.05.2022 г., постановено от РС – Кюстендил по гр.д. № 603/2020 г. по описа на същия съд.

ПОТВЪРЖДАВА Определение № 260258/30.06.2022 г., постановено от РС – Кюстендил по гр.д. № 603/2020 г. по описа на същия съд.

ОСЪЖДА Главна Дирекция "Гранична полиция" при МВР, с адрес: гр. София, бул. „***“ № 46 да заплати на А. Г. Х., ЕГН: *****, с адрес: с. Слокощица, ул. "****" № 18, сумата от 500 лева /петстотин лева/ представляваща деловодни разноски за въззивното производство.

На основание чл. 280, ал. 3, т. 3 от ГПК решението не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____